

100 nejznámějších pohádek pro unavené rodiče

O červené Karkulce

O perníkové chaloupce

*Sněhurka
a sedm trpaslíků*

100 nejkrásnějších pohádek pro unavené rodiče

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

100 nejkrásnějších pohádek pro unavené rodiče – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

100
nejznámějších
pohádek
*pro unavené
rodiče*

Obsah

Předmluva	9
1. O Popelce	11
2. O Smolíčkovi	16
3. Boháč a chudák	20
4. Hloupý Honza	21
5. Štěstí a Neštěstí	24
6. Sedmero krkavců	26
7. O kohoutkovi a slepičce	30
8. Cesta ke Slunci	32
9. Enšpígl	35
10. O vodníkovi	37
11. Jak švec ošidil čerta	39
12. O Palečkovi	42
13. O Almansorovi	46
14. Jak malý Muk zmoudřel	47
15. Kouzelný pištec	49
16. Krakonoš a krejčí	51

17. O Otesánkovi	53
18. Janek a vlk	56
19. Čtyři bratři	58
21. Jak Josef pásl kobylku	62
22. Čert a šest dráteníků	65
23. Kocour v botách	67
24. Trpaslík Nos	70
25. O ptáku se zlatou korunou	72
26. Jak sedlák Holeček o ženu přišel	74
27. Divotvorný hrnec	75
28. Pán hor a Vládce vod	78
29. O Budulínkovi	80
30. O pyšném mahárádžovi	82
31. Kouzelná studna	84
32. Tři pířka	86
33. O hraběnce a Krakonošovi	88
34. Královna hadů	90
35. O princezně na hrášku	91
36. Princ žabák a věrný Jindřich	94
37. O nespokojené sardince	96
38. Cínový vojáček	98
39. O třech chasnících	100
40. Křesadlo	101
41. Hrnečku, vař!	104
42. O starém psu a vlku	107
43. Je na světě spravedlnost?	108
44. Jak Krakonoš pomohl chudé ženě	110
45. Princ podvodník	112

46. Pastýřka a kominík	115
47. O Červené karkulce	117
48. Šťastný Honza	120
49. Vlk a sedmero kůzlátek.	121
50. O lehkomyšlném hospodáři	123
51. O jednooké Bídě	124
52. Řemeslo má zlaté dno.	126
53. Pták Ohnivák a mořská panna	128
54. Jak se učil Honza latinsky.	132
55. Jak šlo vejce do světa.	134
56. O třech přadlenách.	137
57. Jak svět odplácí.	139
58. O dvanácti měsíčkách	140
59. Rozum a Štěstí	145
60. Jezinky	148
61. Jak rarach škodil u kmotříčka	150
62. O šotku žalobníčkovi	152
63. Dobře že je smrt na světě.	153
64. Sůl nad zlato.	155
65. Car Trojan má oslí uši.	159
66. O koni, který se chtěl pomstít jelenovi	161
67. O kupci, který přišel o svůj poklad	162
68. Jak Paleček vandroval.	164
69. O vlkovi a lišce	166
70. Obušku, z pytle ven!.	168
71. O bezovém stromku	171
72. O truhlici s pokladem.	172
73. Hanička a Petr	174
74. O chytrém krejčím	176

75. Jak Honza vyzrál na sedláka	178
76. O Zlatovlásce	180
77. O králi, který se parádil.	184
78. Jak Krakonoš obdaroval chudáka	186
79. O kocouru, kohoutu a kose.	187
80. O víle	190
81. O husopasce	192
82. O šípkové Růžence	194
83. O dvanácti bratrech	197
84. O zapomenutém zaklínadle	200
85. Jak Barka mudrovala, až domudrovala.	202
86. Ďáblova babička	204
87. Jak se stal hrbáč králem	206
88. O perníkové chaloupce.	208
89. O bačovi a draku	212
90. Honza silák.	214
91. O rybáři a džinovi	216
92. Jak dědeček měnil, až vyměnil	218
93. O pravém a falešném čertovi.	220
94. Ali Baba a čtyřicet loupežníků	221
95. O největším z hlupáků	225
96. Tři rady.	227
97. O lvu a kryse.	229
98. O holubici a mravenci.	231
99. Jak námořník rozhněval Štěstěnu.	232
100. O Sněhurce a sedmi trpaslících.	234

Předmluva

 jak to bylo dál? Snažíte se uspat dítě, ale všechno je marné. Nejradši byste si lehli sami do postele a spokojeně spali, ale váš potomek se dožaduje pokračování. Jak to bylo s tou Sněhurkou? Kdo vysvobodil Růženku? Kdo snědl všechnu kaši z hrnečku, který vařil a vařil? Co se stalo se zlou čarodějnici z perníkové chaloupky? A tak čtete dál, oči se vám klíží, až se konečně dostanete na poslední stránku.

Právě pro unavené rodiče, kteří ale zároveň nechtějí své dítě připravit o pohádku před spaním, jsme vybrali stovku těch nejznámějších českých pohádek a zkrátili jsme je tak, abyste je stihli přečíst, než sami usnete.

Pohádky si mezi sebou vyprávíme už odnepaměti, a proto často existují v několika verzích a jejich příběhy se také různě proplétají. Pravděpodobně znáte příběh filmové Popelky s tvářemi umouněnými

od popela, ale možná nevíte, že v jiné verzi se do ní princ zamiluje v kostele. Některé pohádky možná nebudete znát vůbec, ale to jim rozhodně neubírá na půvabu a třeba vaše děti natolik okouzlí, že je budou číst, nebo dokonce vypravovat i svým dětem.

REDAKCE

© Popelce

Byla jednou jedna krásná, hodná dívka, které všichni říkali Popelka. Žila s dobrým, milujícím tatínkem, ale místo maminky, již ztratila, sotva přišla na svět, měla zlou macechu. Ta si do jejich malého stavení přivedla vlastní dceru Doru, která Popelku neměla ani trochu ráda. Dora byla mámin mazánek, nosila pěkné šaty a měla všechno, na co si jen vzpomněla. Popelka byla jejím pravým opakem. Často se musela spokojit s tím, co na ni po nevlastní sestře zůstalo. Oblečená bývala pouze v jediné sukýnce, macecha jí zakazovala chodit mezi lidi a nekonečné hodiny ji nutila přehrabovat se v popelu.

Popelka ale měla dobré srdce, na svůj život nikdy nenaříkala a radovala se z něj, ať k ní byl jakkoli krutý. Jednoho dne vyrazil Popelčin tatínek do nedalekého města na jarmark. Než odešel, zeptal se obou

dcer: „Děti moje, copak vám mám přinést z jarmarku?“ Doře se chtivě zablýsklo v očích. Rudá ve tvářích si vymýšlela a poroučela, vzrušením se celá zadýchala. Hlavně aby po otčímovi nezapomněla chtít ani jedinou drobnost. Prahla po drahých látkách na šaty i skvostných špercích. To Popelka netoužila po žádné cennosti. Teprve když otec začal naléhat, aby si přece jen také řekla o nějaký dárek, skromně poprosila: „Tatínku, přeji si jen, abys mi přivezl to, co ti cestou cvrnkne do nosu.“

Otec, celý mrzutý, se vydal na jarmark. Ve městě pořídil všechno, co chtěla Dora, a na Popelčino přání úplně zapomněl. Když se ale vracel zamyšlený lesem domů, zavadil mu o nos proutek lískového keře. V tu chvíli si vzpomněl na Popelku a její podivné přání. Utrhl pár oříšků z větvičky, aby dostal svému slovu a také vlastní dceři přivezl to, o č ho prosila.

Sotva se objevil doma ve dveřích, vrhla se na něj lakotná Dora. Celá se třásla nedočkavostí, jen aby už měla cenné dárky, pro které svého nebohého otčima na jarmark poslala. Otec jí podal vzácnou látku i šperk. Pak natáhl ruku k Popelce, na dlani lískové oříšky. Popelka měla takovou radost, jako by jí předal poklad z ryzího zlata. Zatímco se jí nevlastní sestra Dora zle posmívala, ona si své oříšky pečlivě schovala.

Druhý den byl svátek a celá vesnice se chystala do kostela, jen Popelce to macecha zakázala. Nebohá dívka se rozplakala, a když všichni odešli, vydala se ke studni, aby si umyla uslzené oči. Když se ale nahnula nad studnu, vypadly jí oříšky, které si schovala do zástěry. Ozvalo se šplouchnutí a oříšky zmizely pod hladinou. Popelka se rozplakala ještě víc. Ani si nevšimla, že ze studny vylezla žabka a posadila se hned vedle ní, v tlamičce měla jeden ze ztracených oříšků.

Po chvíli na Popelku promluvila: „Rozlouskni oříšek, a co v něm najdeš, bude tvoje.“ Dříve než se stačila Popelka vzpamatovat z leknutí, žabka s kváknutím skočila zpátky do studny a nebylo po ní ani stopy.

Popelce ale utkvělo v hlavě, co jí podivná žába řekla. Vzala proto oříšek do ruky a vši silou jím mrštila o dlažbu dvora. V tu chvíli se ozvalo mohutné lupnutí – a na zemi ležely šaty jako utkané ze samých slunečních paprsků. Byly tak krásné a zářivé, až z toho oči přecházely. „Jsou nádherné, ale stejně si je nemohu vzít a jít za ostatními,“ posteskla si Popelka. Na zemi ve světlici ji totiž čekala hromada popela a v něm tisíce kuliček hrachu k přebrání. To si macecha chtěla pojistit, že bude mít Popelka příliš mnoho práce a nedostane se na slavnostní mši.

Zatímco se zklamaná dívka sehnula nad hromadou na podlaze, ozvalo se tlumené šustění. V otevřeném okně se najednou objevilo šest holubiček. Tři z nich se vrhly na popel a začaly z něj do misky vybírat hrách, zbylé holubice poletovaly po místnosti a překvapenou Popelku strojily do svátečních šatů. Tentokrát měla Popelka v očích slzy radosti. Umyla si obličej, poděkovala holubicím, osedlala svého vraníka a spěchala do kostela. Když přišla mezi vesničany, nikdo, ani vlastní tatínek, ji nepoznal. Vypadala totiž jako princezna, která sem zavítala z dalekých a bohatých krajů. A obzvlášť jedny oči se od neznámé dívky nemohly odtrhnout a hleděly na ni jako na boží obrázek. Byly to oči mladého pana knížete. Když skončila mše v kostele, nehodlal ztrácet ani minutu. Důstojným, ale rázným krokem se vydal za dívkou, která mu tolik učarovala.

Když vyšel před kostel, po dívce už nebylo ani památky. Jako by se dočista propadla do země. Sotva totiž Popelka překročila práh, skočila na koňský hřbet a tryskem uháněla zpátky na otcův statek. Bála se, že

by ji přece jen mohl někdo poznat a macecha by jí udělala ze života ještě větší peklo. Když dorazila domů, svlékla šaty, a než se nadála, byly zpátky v oříšku. Ten pak ukryla u studny pod placatým kamenem, oblékla si svou jedinou omšelou sukýnku a čekala, až přijedou rodiče s Dorou. Po jejich návratu nastalo hotové pozdvižení. Dora nemluvila o ničem jiném než o krásné bohaté cizince, která se objevila v kostele, a Popelce poskočilo srdce štěstím.

Další neděli Popelka přemlouvala macechu, aby ji alespoň jednou vzala s sebou do kostela. Ta ale nechtěla o Popelčině přítomnosti na mši ani slyšet. Naopak se rozzlobila a vymyslela pro nevlastní dceru další přetěžký úkol. Vysypala půl vědra lněného semínka a hromadu popela uprostřed světnice a se škodolibým úsměvem odjela s Dorou do kostela. Tentokrát si už ale Popelka věděla rady. Odběhla ke studni, kde už na ni čekala žabka s druhým oříškem v tlamičce. „Rozlouskni ho, a co v něm najdeš, je tvoje,“ zakvákala žába. Dívka udělala všechno podle rady a v tu chvíli se před ní objevily další šaty. Byly ještě krásnější než ty první, leskly se tak, že z nich oči přecházely – zdobené drahými kameny, poseté hedvábnými hvězdičkami.

Sotva stačila Popelka otočit hlavu k oknu, šest holubiček už sedělo na okenním rámu a čekalo, až se budou moci pustit do třídění semínek a popela. Popelka se radostně rozběhla do stáje, vyskočila na svého vraníka a rozjela se cvalem do města. Přitom měla plnou hlavu neznámého knížepána, který z ní při minulé mši nedokázal spustit oči. Bude tam ten krásný mladík i dnes? Jestlipak se na mě zase usměje? To vše probíhalo Popelce myslí.

Mladý kníže nemohl dnešního dne ani dospat. Od chvíle, co tajemnou krásku poprvé spatřil, nedokázal myslet na nic jiného. Po zámku bloumal jako tělo bez duše, jindy do posledního sousta snědené mísy

s jídlem vracel zamilovaný mladík kuchaři nedotčené. O to větší radost měl, když v kostele opět spatřil onu neznámou krásku. Vzal si do hlavy, že tentokrát ji nenechá utéci. Také ona se po mladém knížepánovi několikrát ohlédla, jeho tvář jí připadala nesmírně dobrotivá a pohledná. Ještě před koncem mše vyběhla Popelka z kostela, aby mohla nepozorovaně ujet domů na svém vraníkovi. Kníže ale na svou vyvolenou čekal u vrat. Prosil vylekanou dívku, aby mu dovolila doprovodit ji domů. Ta však v okamžiku, kdy mu zblízka pohlédla do očí, nebyla schopna vydat ze sebe ani hlásku. Než se stihl nápadník rozkoukat, Popelka hbitě vyskočila vraníkovi na hřbet a ujížděla pryč.

Tentokrát však po ní knížepánovi přece jen něco zůstalo – byl to maličký zlatý střevíček. Vychytralý mladík se totiž na dnešní setkání připravil. Kostelní schody nechal namazat smolou v naději, že to tajemnou krásku zadrží. Popelka se vrátila domů jen chvíli předtím, než dorazila i macecha s Dorou. Obě zlé ženské měly plnou hlavu toho, co se dnes v kostele mezi knížepánem a tajemnou pannou odehrálo. Netrvalo dlouho a krajem se roznesla povídačka, podle níž nešťastně zamilovaný kníže chodí od vesnice k vesnici, od stavení ke stavení a všem mladým nezadaným dívkám obouvá onen zlatý střevíček. Doufá, že dříve nebo později najde svou vyvolenou a odvede si ji na zámek.

To se ovšem děly ve vesnici věci! Každá mladá dáma na vdávání se snažila natlačit nohu do střevíčku, ať už byla jakkoliv veliká. Knížepána ale žádná nedokázala zmást. Nakonec přišel i do Popelčina domu, macecha však svou nevlastní dceru vyhnala ze světnice. Její sestra Dora se snažila nazout zlatý střevíček, funěla, rudla, hekala. Nakonec si ho sice na nohu nasadila, ale chytrý kníže ji vyzval, ať se projde po světnici. Sotva udělala jeden krok, sesunula se s naříkáním

na podlahu. „Víc dcer nemáš, hospodáři?“ zeptal se smutný kníže Popelčina tatínka. Ten se rozběhl na dvůr, aby milovanou dceru našel a přivedl. Mezitím ale Popelka odběhla ke studni, aby si oblékla jedny ze svých krásných šatů.

Když přišla do světnice, nikdo z přítomných nedokázal úžasem ani promluvit. Cože? Tohle že je naše Popelka? Divili se všichni kromě mladého knížepána. Ten neváhal ani vteřinu a znovunalezenou krásku vzal za ruce. Byl rozhodnutý, že už ji nikdy nepustí. Popelku si odvezl k sobě na zámek a s ní i jejího hodného tatínka.

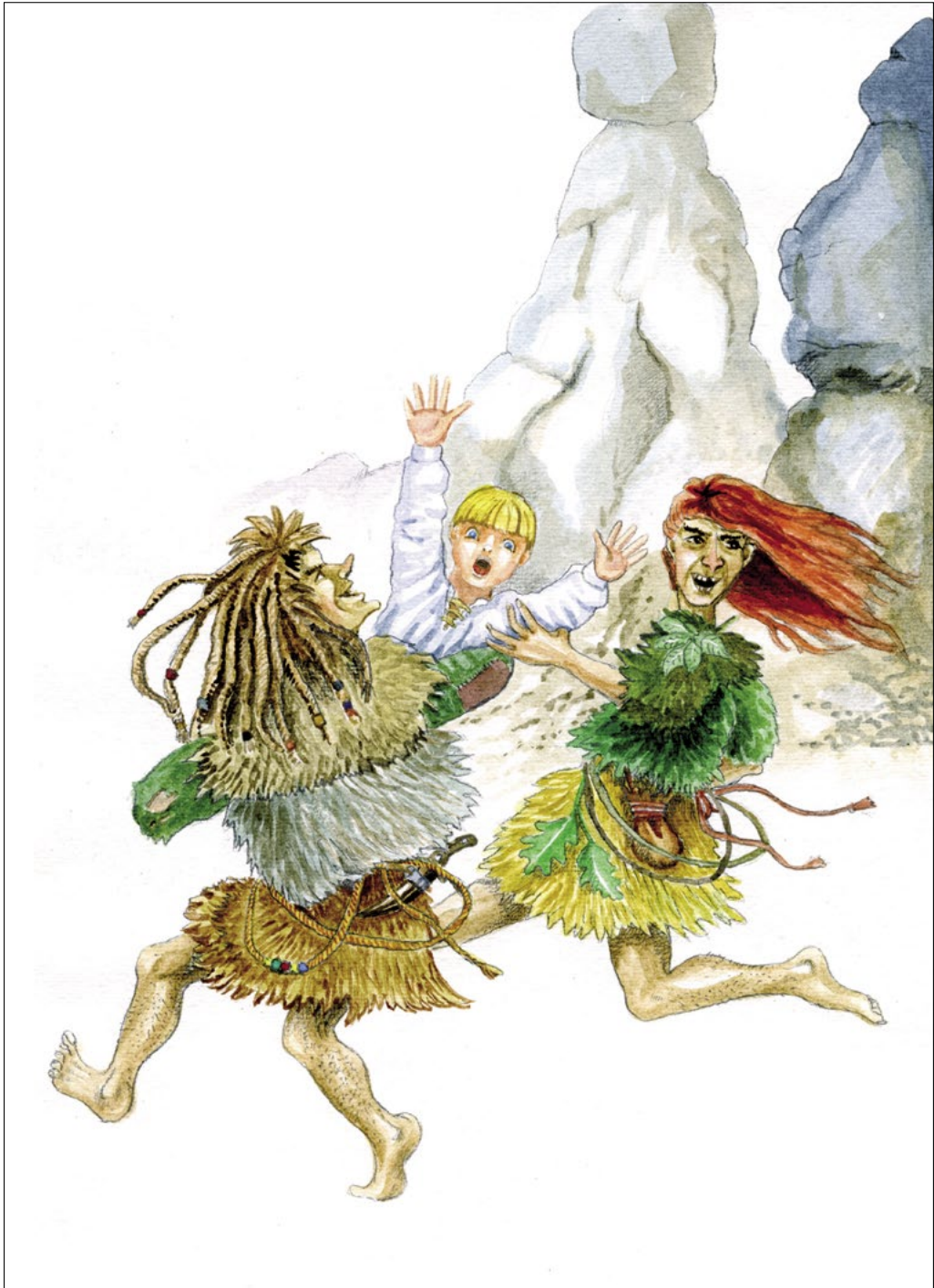
Dora s macechou se mohly vzteky zbláznit. Zůstaly v neutěšeném domě, osamocené, bez radosti a bez dobrých lidí, kteří by o ně s láskou pečovali.

2.

© Smolíčkovi

V temném lese žil jelen se zlatým paroží. Jeho jediným druhem byl malý Smolíček, jenž neměl rodiče ani příbuzné, kteří by se o něj postarali, a u jelena bydlel. Každé ráno, když jelen vyrážel na pastvu, přikazoval Smolíčkovi, aby za ním zavřel pečlivě dveře a nikoho jiného do jejich příbytku nepouštěl. Mnoho dní se nic nedělo, na dveře obydlí nikdo neklepal a Smolíček už na jelenovo přikázání pomalu začínal zapomínat.

Jednoho chladného dne se však ozvalo zaklepání a prosebný hlásek: „Smolíčku, pacholíčku, otevři nám svou světničku. Jen dva prstíčky strčíme, a jen co se ohřejeme, hned zase půjdeme,“ naléhal líbezně.

Smolíček pamatoval na slova, která mu milovaný jelen kladl na srdce. Přesto ale hlásek zvenčí stále líbezněji naléhal a prosil. Toho dne byl chlapeček neoblomný a o tajemné návštěvě pověděl večer jelenovi. Ten Smolíčka pochválil:

„Dobře jsi udělal, chlapče. To byly totiž jeskyňky. Kdybys jim otevřel, odnesly by tě pryč.“

Smolíček byl rád a na hrozbu jeskyněk pomalu zapomněl. Ráno se jelen jako vždy vydal na pastvu a Smolíček zůstal doma sám. Neuběhlo mnoho času, když se za dveřmi opět ozvalo zaklepání. Hlásek, který se dnes pokoušel Smolíčka obměkčit, byl ještě mnohem líbeznější.

„Smolíčku, pacholíčku, otevři nám svou světničku. Jen dva prstíčky tam strčíme, jen co se ohřejeme, hned zase půjdeme.“

Smolíček jej ale znovu odbyl a do domečku nikoho nepustil. V tu chvíli se jeskyňky za dveřmi roztráslly zimou, začaly plakat a Smolíčkovi jich bylo líto. Rozhodl se malinko pootevřít dvířka, jen na dva prstíčky. Jeskyňky mu děkovaly, prostrčily nejdříve dva prstíčky, poté celou dlaň, a než se Smolíček nadál, už byly ve světnici. Vrhly se na překvapeného chlapečka a utíkaly s ním do lesa.

Jak běžely, míjely nedalekou paseku, na které se pásal Smolíčkův opatrovník se zlatými parohy. Sotva uslyšel zoufalé naříkání, rozběhl se chlapci na pomoc.

Jeskyňky chytil a pořádně je vyprášil. Jeden výchovný políček dostal i důvěřivý Smolíček. To aby si příště zapamatoval, že nemá otvírat dveře. Mnoho dní běžel život jelena se Smolíčkem klidně. Až jednou se znovu ozvaly u dveří jejich domečku známé líbezné hlásky.

„Smolíčku, pacholíčku, otevři nám svou světničku. Jen dva prstíčky tam strčíme, jen co se ohřejeme, hned zase půjdeme.“

Smolíček byl neoblomný. Neobměkčilo ho ani naříkání, pláč a třesení se zimou. Záludným jeskyňkám řekl, že jim neotevře, protože by ho zase od jelínka odnesly pryč. „Neboj se, pacholíčku, my tě neodnese. A kdyby přece, nemáš se čeho bát. U nás by ses měl lépe než tady a mohl by sis s námi pořád hrát,“ prosily medovým hláskem jeskyňky. Smolíček znovu podlehl jejich naléhání. Když pootevřel dveře, byly okamžitě uvnitř světnice. Chytily ho a utíkaly s ním do lesa, cestou mu vyhrožovaly, že si z něj udělají sváteční pečínku. Marně tentokrát pacholíček volal svého jelena. Ten byl od něj velmi daleko, na pasece, kam žádný zvuk nezabloudil.

U jeskyně se měl Smolíček jako v pekle. Sice ho líbezná poběhllice sytily samými lahůdkami, ale to jen proto, aby si jej pořádně vykrmily na slavnostní hostinu. Nikdo si s chlapečkem nehrál, on jenom smutně koukal skrze mříže svého vězení, kam ho jeho únoskyně zavlekly.

Dny a týdny utíkaly a jeskyňky Smolíčka stále věznily. Jednoho rána za ním přišly, aby si vyzkoušely, jestli už je dost vykrmený. Když ho řízly do prstíku a usoudily, že je tak akorát zralý na pečínku, rozhodly se odvést ho k peci. Smolíček začal usedavě plakat a volat svého milovaného jelena: „Za hory, za doly, mé zlaté parohy, kde se pasou? Smolíčka pacholíčka jeskyňky do pece nesou!“

Za pár okamžiků se ozval mohutný dusot kopyt. Jelen se zlatými parohy se mohutnými skoky blížil k chlapečkovi. Ve skoku ho nabral na paroží a uháněl s ním pryč od pekelného doupěte jeskyně.

Doma pak dostal Smolíček pořádně za vyučenou. Plakal a svatošvatě slíbil, že už nikdy nebude důvěřivý a bude svého ochránce na slovo poslouchat. A to také dodržel a dveře už nikdy nikomu neotevřel.

3.

Boháč a chudák

Dva bratři žili vedle sebe, jeden byl ale šťastný boháč, zatímco druhý měl do kapsy hluboko. Jednou hlídal chuďas svému bohatému sourozenci obilí a spatřil bílou ženu, která na poli sbírala klasy. Za chvíli došla až k němu a on se jí zeptal: „Co jsi zač, paní?“

„Jsem Štěstí tvého bratra,“ odpověděla.

„A kde je moje Štěstí?“ ptal se jí chuďas.

„Daleko na východě,“ prozradila žena a zmizela.

Chudý bratr se rozhodl, že se vydá do světa a bude hledat své vlastní Štěstí. Když jednoho rána vycházel ze světnice, najednou k němu přiskočila jeho Bída a prosila, aby ji vzal na cestu s sebou.

„Moje milá,“ řekl chytrý chudák, „jsi velmi slabá a nejspíš bys nedošla. Ale mám tu prázdnou lahvičku, a když do ní vležeš, ponesu tě.“ Bída neprokoukla jeho lest a vlezla do lahvičky. On ji pevně zazátkoval a cestou ji zahrabal hluboko do země.

Za nějaký čas se chuďas dostal do cizího města, kde ho zdejší pán vzal do služby, aby mu vykopal sklep. „Plat ti žádný nedám. Ale všechno, co najdeš, bude tvoje,“ slíbil mu muž. Chuďas kopal a kopal, až jednoho dne narazil na mohutné železné dveře. Když je otevřel, objevil podzemní místnost a v ní obrovské bohatství. Najednou se ze skříně, která tam stála, ozval zoufalý hlas: „Otevři! Pusť mě na svobodu!“

Muž chvíli váhal, ale nakonec otevřel. Ze skříně vyskočila dívka a řekla: „Jsem Štěstí, které jsi tak dlouho hledal. Ode dneška budu s tebou na každém kroku.“ Pak zmizela.

Chudšas se se svým pánem podělil o bohatství a začal žít spokojený život. Jednoho dne potkal bratra. Pozval ho tedy domů a vyprávěl mu svůj šťastný příběh. Když od něj bratr odcházel, dal mu ještě na cestu bohatou výslužku.

Nepřející bratr ale svému sourozenci záviděl a nedokázal se s jeho úspěchem smířit. Přišel tedy k místu, kde kdysi dávno chudšas zakopal Bídu. Hledal tak dlouho, až ji objevil a propustil z lahve. Bída mu začala růst před očima a radovat se, že ji pustil z vězení.

„Za to budu věrná tobě a tvé rodině až do smrti a nikdy vás neopustím,“ slíbila.

Závistivý bratr se marně vymlouval a snažil se jí zbavit. Bída mu byla neustále v patách. A tak po cestě ztratil výslužku od bratra, přišel domů a místo stavení našel hromadu popela. Jeho pole, ještě nedávno plné úrody, bylo zpustošené velkou vodou.

Závistivci tak zůstaly jen oči pro pláč – a všudypřítomná Bída!

4.

Hloupý Honza

V jednom venkovském panském sídle žil sedlák se třemi syny. Dva starší, to byli kluci chytrí, hezcí a vtipní. A také pořádně pyšní. Nejmladší, Honza, byl pro všechny jen slaboduchým, nehezkým přítěžkem sedlákovy rodiny. Když starší synové dospěli, rozhodli se ucházet o královskou dceru. Aby se mohli bohatí, avšak neurození

mládenci pokusit získat její ruku, museli se důkladně připravit na námluvy.

Jeden se naučil nazpaměť celý slovník cizích pojmů a nastudoval zápisky zdejšího ranhojiče. Ten druhý přečetl všechny zákony platné v tamním království i mnohé další z okolních krajů.

Jejich otec, náležitě pyšný na učenlivé syny, jim daroval ty nejlepší koně ze své stáje. Když odjížděli za princeznu, vyšňoření a nadutí jako pávi, ze stodoly vyšel nejmladší bratr. Začal se vyptávat, kam že se to vydávají.

„Bratři moji, vezměte mě s sebou za princeznu. Budu vám pomáhat, o koně se starat, udělám, co vám na očích uvidím,“ přemlouval je Honza. Ale jeho sourozenci se mu vysmáli a rozjeli se tryskem ke králi.

Honza tedy zašel za otcem, aby také požádal o pěkného koně na cestu. Otec ho však vyhnal, a tak si Honza osedlal svého starého, zuboženého vraníka, na kterém ho kdysi vozila nebožka maminka. Po krátkém čase se mu podařilo bratry dohnat. Ti dělali, že svého nejmladšího sourozence nevidí, on si z toho ale moc nedělal.

Cestou objevil chcípou vránu a schoval si ji jako dárek pro princeznu. Bratři byli přesvědčeni o tom, že je blázen. O chvíli později našel Honza dřevák s uraženým podpatkem.

„I tohle máš pro královskou dceru, ty hlupáku?“ smál se mu jeden ze sourozenců, zatímco pokračovali směrem ke královskému paláci. Když začal Honza cestou sbírat ještě nejjemnější bláto, bratři už si ho ani nevšímali.

Před palácem bylo ženichy nabito. Přijížděli ze všech koutů země, dokonce i ze sousedních království. Tak daleko totiž sahala pověst o kráse zdejší princezny. Dva vyšňoření bratři museli stejně jako ostatní nápadníci čekat před městskou bránou, až na ně přijde řada.

Obyvatelé královského města postávali opodál a prohlíželi si davy mladíků, z nichž každý se chtěl stát princezniným milým. Sotva se ale někdo z nich ocítl na prahu jejího pokoje, jako by mu najednou došla řeč.

Konečně po dlouhých hodinách přišla řada na prvního ze sedlákových synů. Jakmile pohlédl na princeznu, všechno, co se dlouhé týdny učil nazpaměť, zapomněl. Nedostal ze sebe ani jeden učený výraz, ranhojičovy poznámky jako by snad nikdy ani nečetl. V tu ránu neměl královskou dceru čím ohromit a jediné, na co se zmohl, bylo: „Je tu příšerné vedro.“

„To proto, že můj otec peče kuřata,“ odpověděla rychle princezna. Na to už panský synek nevěděl, co říci.

Když tam tak stál a mlčel, princezna po chvíli pronesla směrem k dvořanům: „Tenhle také nestojí za nic.“ A nejstarší sedlákův syn skončil. Na radě byl jeho mladší bratr. Třeba se jemu podaří neobyčejnou krásku okouzlit... Netrvalo to ale dlouho a také on vyšel zklamaně ze dveří.

Konečně přišel na řadu i hloupý Honza. Alespoň se pobavíme, řekli si svorně bratři a s napětím čekali, jestli jejich prostoduchého sourozence vyvedou z královských komnat zbrojnoši rovnou do vězení.

„Tady je ale vedro,“ začal Honza před princeznou.

„Protože se dnes na zámku pečou kuřata,“ odpověděla pohotově.

„To se hodí, můžete mi spolu s nimi upéct vránu?“ zeptal se mladík.

„To nebude problém. Máš ale něco, v čem by se dala upéct?“ pokusila se ho princezna zaskočit.

„Samozřejmě, princezno,“ řekl Honza a vytáhl starý dřevák. Královská dcera se ale nechtěla jen tak vzdát a vtipného nápadníka ještě vyzkoušela:

„A nebude ta pečínka příliš vysušená?“

„Kdepak, mám tu v kapse nejjemnější omáčku,“ zasmál se Honza a obrátil kapsy plné bláta, které nasbíral po cestě.

Princezna na něj vytřeštila oči, pak se ale začala šťastně usmívat. „Stovky nápadníků oděných do nejlepších šatů nesoucích mi nejvzácnější dary nedokázaly úplně prostou, ale přitom tu nejdůležitější věc – lidsky si se mnou popovídat. Každý ztratil řeč, když překročil práh mých komnat. Jediný ty, Honzo, ses ke mně choval jako k sobě rovnému a na mé otázky jsi vždy našel vtípnou odpověď. Staň se ty mým mužem!“

A tak se hloupý Honza, navzdory všem předsudkům a výsměchu vlastní rodiny, stal v oné zemi králem. Za ženu dostal nejkrásnější princeznu široko daleko a místo slámy ve vlasech mu seděla na hlavě královská koruna.

5.

Štěstí a Neštěstí

Před mnoha lety žil na kraji jedné vesnice chudšas s tuctem dětí. Přišlo jaro a on neměl čím orat. Zatímco jeho sousedé brázdili pole pluhem, on okopával kousek po kousku své malé chudé políčko motykou. Jednoho dne, když šel zase okopávat, potkal dvě dívky. Ty se na nebohého rolníka zadívaly a představily se mu.

„Já jsem Neštěstí, rolníku,“ řekla ta v nachových šatech.

„Moje jméno je Štěstí, dobrý muži,“ přidala se ta usměvavá ve sněhobílém plášti a chtěla vědět, kam míří.

„Mé drahé panenky, nemám čím děti živit, musím jít okopávat své políčko motykou.“ Dívky si spolu začaly šeptat a nakonec se rozhodly

chudásovi pomoci. Neštěstí mu dalo dvacet zlatých. „Jdi domů a kup si vola, aby ti pomohl pole zorat. Pak budeš mít úrodu, než se naděješ.“

Chudák nevěřil svým očím. Tolik peněz pohromadě nikdy neviděl. Schoval si je doma v plátně, které tkala jeho manželka. Druhý den přišla sousedka, aby si od ženy vyprosila kousek látky. Ta jí nic netušíc dala plátýnko, do něž její muž předešlý den schoval rodinný poklad.

Když se rolník vrátil z pole a zjistil, co se stalo, rozběhl se za susedkou, aby mu peníze vrátila. Se zlou se však potázal, protože ta všechno zapřela, a ještě se mu vysmála, že on přece nikdy žádné zlatáky ani neviděl.

Chudákovi zůstaly jen oči pro pláč. Nezbylo mu nic jiného, než zase sebrat motyčku a vydat se na pole. Po nějakém čase se znovu objevily dvě krásné panny, Štěstí a Neštěstí. Pověděl jim tedy, co ho potkalo.

„Vidíš, sestro,“ pravilo Neštěstí, „můj dar mu nepomohl. Daruj mu ty něco, co mu změní život.“

Štěstí se usmálo a natáhlo k němu ruku se dvěma groši. „Jdi k řece, budou tam rybáři lovit ryby, ale jejich sítě zůstanou dlouho prázdné. Popros je, aby je vytáhli na tvůj pokyn, protože jim přineseš štěstí.“

Chudák sice pochyboval o tom, co mu Štěstí poradilo, ale poslechl. „Já už stejně nemám co ztratit,“ mumlal si pro sebe.

Došel až k rybářům, kteří marně stále dokola vytahovali prázdné sítě. Toho dne ještě neulovili ani jedinou rybku. Jakmile však vytáhli sítě na jeho povel, byly najednou tak plné, že šťastní muži nevěděli, co si s takovým úlovkem počít.

„Co jsme ti za to dlužni?“ ptali se rybáři.

„Prodejte mi zbylé ryby za dva groše,“ řekl chudák. A jak si přál, tak se stalo. Když už nic, alespoň se moje rodina hezky nají, myslel si cestou domů.

Jeho žena ryby upekla a připravila hostinu, o jaké se rodině dlouhá léta nesnilo. Sotva zasedli ke stolu a muž okusil první sousto, málem si ulomil zub o překrásný prsten. V tu chvíli se ozvalo klepání na dveře. Před prahem stál sám pan král se svou družinou, smutný a unavený.

„Dobrý muži, cestou na lov jsem ztratil královský prsten,“ povídá zkroušeně panovník, „bez něho nemohu této zemi vládnout. To on je symbolem mé moci a moudrosti. Já a moje družina ho hledáme už třetí den. Pomůžeš-li mi ho najít, dostaneš statky a pole pro všechny své děti,“ slíbil.

Chudšas vyskočil, jako když ho píchne. Natáhl ruku směrem ke králi – a na dlani se mu skvěl královský prsten!

„Můj bože, tys zachránil mé království!“ šťastně vykřikl panovník. A co slíbil, to také splnil.

Z muže se stal mocný sedlák, který ale vždy dobře a poctivě hospodařil s nabytým majetkem. Nikdy nezapomněl pomáhat chudým, a když jeho děti vyrostly, každé z nich dostalo svůj díl královské odměny.

6.

Sedmero krkavců

eden otec měl sedm synů, ale žádnou dceru. Až jednou, po mnoha letech, se jemu a jeho ženě narodila vytoužená holčička. Byla však tak slabá, že to vypadalo, že se ani křtu nedočká, proto se rozhodli, že ji pokřtí sami. Hospodář tedy poslal své syny ke

studni, aby co nejrychleji přinesli vodu. Synové se dlouho nevraceli a rozzlobený otec, ve strachu o malou dcerušku, je prokrel:

„Kdybyste se tak proměnili v hejno krkavců!“

Jak zvolal, tak se stalo. V tu chvíli se jeho sedm synů začalo svíjet, obrůstat peřím a křičet, až se proměnili v krkavce a rozlétli se z rodného hnízda. Na dvoře po nich zůstalo jen několik tmavých pírek, která si zoufalí rodiče schovali na památku v truhle.

Léta ubíhala a dcera smutného sedláka zesílila a rostla do krásy. Jednoho dne, když pomáhala mamince uklízet světnici, nahlédla do truhly a našla černá pírká. Chtěla je vyhodit spolu s popelem z kamen, ale rodiče vykřikli:

„Pust', ta jsou tvých bratrů!“

Vyděšená dívka neměla o tom, co se stalo, dosud ani tušení. Rodiče tedy museli s pravdou ven. Vypravovali jí o sedmi bratrech, které při jejím narození otec nešťastně prokrel a kteří se proměnili v hejno krkavců. Překvapená sestřička se rozhodla vydat do světa hledat své bratry a zachránit je. Na cestu si vzala do uzlíčku trochu jídla, krkavčí pírká a stoličku, aby si měla kde odpočinout, až ji chůze znaví.

Chodila křížem krážem mnoho dní, až došla ke Slunci. Tam bylo ale tak nesnesitelné horko, že musela utéct, aby ji nespálilo na uhel. Rozhodla se vydat k Měsíci. Ten jí snad poradí, kde bratříčky najde. Ale Měsíc byl mrazivý a zamračený a s dívkou mluvit nechtěl. Poslední nadějí jí byly hvězdy.

Když k nim došla, byla tak unavená, že usnula. Probudila ji až Jitřenka.

„Vstávej, děvčátko. Tví bratři jsou zakletí ve Skleněném vrchu. Když dojdeš k jeho bráně, musíš zavolat kouzelné zaklínadlo: Tam, kde sedmero krkavců přebývá, tam, kde hora mé bratry ukrývá, tam

vstoupit přeji si. Pusť mě, bráno skleněná, jsem jejich sestra rozená... Jakmile je spatříš, každému z nich dej do zobáčku jeho pírko. Tím zrušíš prokletí a oni se znovu stanou lidmi.“

Dívka na nic nečekala, poděkovala Jitřence a vydala se na cestu. Šla kamenitými cestami, nitrem skalnatých hor, brodila se divokou řekou. Když došla k bráně Skleněného vrchu, únavou upadla a usnula před ní.

„Vstávej, sestřičko! Tví bratři se vracejí ze světa! Prones zaklínadlo,“ volala z nebe Jitřenka. Děvče se rychle postavilo na nohy, ale na ono zaklínadlo si nemohlo za žádnou cenu vzpomenout.

„Pomoz mi, Jitřenko! Ve spánku jsem všechno zapoměla,“ volalo zoufale.

Jitřenka by ráda poradila, ale nebe ovládl pán deště a zahalil všechny hvězdy neprostupnými oblaky. Ubohá dívka musela čekat mnoho dalších dní, než se počasí umoudřilo a obloha se znovu vyčistila, aby poprosila Jitřenku o pomoc. Když hvězda shlédla na zem a spatřila zoufalou sestřičku, rozhodla se jí naposledy pomoci.

Nastal večer a s ním i doba, kdy se zakletí bratři vracívali ze svých cest. Tentokrát už dívka bez zaváhání odříkala, co jí Jitřenka poradila. Brána se se skřípěním otevřela a ona vešla dovnitř. Spatřila prostřený stůl a na něm sedm misek s jídlem, které v tichu čekaly na své majitele, po nichž však nebylo ani památky.

Za dlouhou chvíli se ozvalo šustění křídel. To se bratři vraceli ze světa. Když je dívka uviděla, okamžitě poznala, že jsou to její sourozenci. Vytáhla z šátku pírka a každému dala jedno do zobáčku. Vtom se ozvalo silné zahřmění a krkavci se začali proměňovat. Brzy se jejich krákorání změnilo v lidský křik a za chvíli před dívkou stálo sedm urostlých chlapců.

„Jsem vaše sestřička a přišla jsem vás vysvobodit z prokletí. Však po vás maminka s tatínkem už léta teskní,“ řekla jim.

Dojemné bylo shledání bratrů s nejmladší sestrou. Sotva však všichni získali lidskou podobu, stěny Skleněného vrchu se začaly hroutit a sourozenci museli rychle do bezpečí. Jen o vlasek unikli jisté smrti.

Pak se spěšně vydali domů. A přišli v pravý čas. Smutní rodiče už si začínali myslet, že přišli i o své poslední dítě.

Od té doby si vážili každého dne, který spolu strávili, a nikdo z nich už nikdy nezaklel.

© kohoutkovi a slepičce

Byla jednou jedna slepička a jeden kohoutek. Žili spolu v malém kurníku, nic jim nechybělo, společně trávili každý den. Jejich oblíbenou pochoutkou byly jahody, na které chodili do nedalekého lesa. Kohoutek vždy povídal slepičce: „Co kdo z nás najde, to si potom rozdělíme napůl.“ A slepička souhlasila.

Bylo krásné letní ráno a kohoutek se slepičkou se vypravili na své oblíbené jahůdky. Slepička našla jahůdku jako první, přispěchala s ní ke kohoutkovi a snědli ji spolu.

Když ale našel zralý plod kohoutek, rychle jej slupnul sám, aby se nemusel se slepičkou dělit. Jenže jahoda byla příliš velká a uvízla mu v hrdle.

„Utíkej honem, slepičko, a přines mi vodu, nebo se zadusím!“ Jakmile to kohoutek dořekl, svalil se nohama vzhůru a zůstal bez hnutí ležet.

Slepička běžela ke studánce a prosila: „Studánko, dej vody mému kohoutkovi. Leží tam v oboře, nožky má nahoře, bojím se, bojím, že umře.“

„Nedám ti dříve vody, dokud mi nepřineseš od lípy lístek,“ odpověděla studánka.

Zoufalá slepička se rozběhla prosit nedalekou lípu.

„Lípo, dej lístek studánce. Studánka dá vody mému kohoutkovi. Leží tam v oboře, nožky má nahoře, bojím se, bojím, že umře.“

Ani lípa ale slepičce nepomohla. „Nedám ti lístek, dokud mi nepřineseš od švadleny šátek, kterým mi ovážeš popraskanou kůru.“

Slepička se rozběhla ke švadleně a prosila ji o šátek, ale i u ní se se zlou potázala.

„Šátek dostaneš, až mi od ševce střevíčky doneseš.“

Švec ale nechtěl slyšet. „Nedám ti střevíčky, dokud mi nepřineseš od prasátka štětiny.“

Slepička běžela prosit čuníka: „Prasátko, dej mi štětiny pro ševce, švec dá střevíčky švadleně, švadlena dá šátek lípě, lípa dá lístek studánce a studánka dá vody mému kohoutkovi. Ten leží v oboře, nožky má nahoře, bojím se, bojím, že umře.“

Prase ale nechtělo dát štětiny zadarmo. „Dám ti, slepičko, ale za žito od mlaticů.“

„Mlatci, dejte mi trochu žita pro prasátko. To dá štětiny ševci, švec dá střevíčky švadleně, švadlena dá šátek lípě, lípa dá lístek studánce a studánka dá vody mému kohoutkovi. Ten leží v oboře, nožky má nahoře, bojím se, bojím, že umře.“

Mlatci ale odbyli slepičku: „Dáme, slepičko, dáme. Ale až vyprosíš u nebička trochu deště.“ Zoufalá slepička tedy začala prosit nebe o pomoc. To se nad ní slitovalo a seslalo na zem déšť. Mlatci pak dali praseti žito, to věnovalo štětiny ševci, švec poslal střevíčky švadleně, švadlena dala šátek lípě a lípa poslala lístek studánce. Studánka pak dala vodu slepičce a ta běžela za nebohým kohoutkem.

Do hrdla mu nalila vodu ze zobáčku a jahoda sklouzla dolů. Kohoutek vyskočila na nožky a vesele zakokrhal.

„Děkuji ti, slepičko. Zachránila jsi mi život,“ radoval se.

Od té doby už nikdy nebyl lakomý a slepičce vždycky dával větší díl všeho, co našel.

8.

Cesta ke Slunci

Petr byl velmi pohledný, ale chudý mládenec. Byl dokonce tak chudý, že neměl ani jedny hezké šaty. Když byl ještě maličký chlapec, osiřel a vzali si ho na knížecí dvůr. S přibývajícimi léty začal růst a sílit, a tak ho na dvoře využívali ke kdejaké práci. Jednou pomáhal na zahradě, jindy běhal po panství jako poslíček. Dokud byl malý, hrával si občas s panskou dceruškou, která byla o pár let mladší než on. To byla jeho nejmilejší zábava. Tak jako on každý den vyhlížel holčičku, tak se ani ona nemohla dočkat svého kamaráda-sirotka. Rádové časem upozorovali, jak rády se děti mají, a ani trochu se jim to nelíbilo. Začali přemýšlet, jak tomu učinit přítrž.

Když Petr i mladá kněžna vyrostli a přestali být dětmi, jejich náklonnost ještě zesílila. Urozené dívce ani trochu nevadilo, že je Petr jen chudý sirotek bez majetku, dokonce bez slušivých šatů, štěstí dvou spřízněných duší však nemělo mít dlouhého trvání. Dívka totiž dospěla do věku na vdávání a z širokého okolí se začali sjíždět urození pánové, aby žádali o její ruku. Jednoho dne se jí otec zeptal, kterého z pánů by si nejraději vzala za manžela, a ona upřímně odpověděla: „Mně se ze všech nejvíc líbí náš Petr!“

To ale starého knížete velmi rozzlobilo. Svolal všechny zámecké rádce, aby mu poradili, co si počít s rozmarem urozené dcery. A rádcové vymysleli plán: „Vzácný pane, pošleme mladíka ke Slunci. Ať nám od něj přinese odpověď na otázku, proč v pravé poledne hřeje více než po poledni a proč pak slábne tím víc, čím více se kloní k obzoru.“

Moudrá rada se otci zalíbila. Petr musel z panství odjet. Bloudil pustými lesy, až doputoval do cizích krajů, kde panoval slepý král. Brzy se mu donesla zvěst o cizinci hledajícím samotné Slunce. Nechal si jej zavolat do svých královských komnat a poprosil: „Když už jdeš za Sluncem, cizinče, zeptej se ho, proč já, mocný král, jsem musel ke stáří oslepnout!“

Petr slíbil starci, že i na něj bude pamatovat s otázkou. Posilnil se a vyrazil znovu na trnitou cestu. Šel dál a dál, až došel k širému moři. Uviděl velikou rybu, která měla hřbet černý jako uhel. Poprosil ji, aby ho převezla na druhý břeh. Ryba mu to slíbila pod podmínkou, že se zeptá Slunce, proč nemůže jako ostatní ryby plout až ke dnu – z věčného plavání po hladině má spálený celý hřbet.

Petr jí dal svůj slib a ona s ním šťastně přeplula širé moře. Mladík pak stoupal dál ještě dlouhé týdny, až dorazil ke Slunci. To zrovna

odpočívalo s hlavou v matčině klíně. Petr se jim hluboce poklonil a začal vyprávět o své pouti. Slunce dalo odvážnému sirotkovi odpovědi na všechny jeho otázky. A jako dar navíc dostal Petr šaty, které se daly celé vměstnat do ořechové skořápky. S díky se rozloučil a vydal se na cestu domů.

Po krátkém čase doputoval opět k širému moři, kde už na něj netrpklivě čekala ryba se zčernalým hřbetem. Petr chytře slíbil prozradit odpověď na její otázku, jakmile se dotkne nohou druhého břehu. Ryba neváhala ani minutu a mladíka převezla. Ten rychle skočil na zem a utíkal pryč. Teprve když byl dost daleko, otočil se a zavolal: „Nemůžeš doplout ke dnu, protože jsi snědla lidské maso!“

Jak to ryba uslyšela, plácla mohutným ocasem, až se zvedla obrovská vlna, a zlostně odplula daleko na moře.

Petr putoval dál. Po mnoha týdnech došel až ke slepému králi, aby mu prozradil, proč přišel o zrak.

„Oslepl jsi proto, králi, že jsi zpychl a chtěl ses rovnat bohu.“

Jakmile to král uslyšel, padl na kolena a prosil boha o odpuštění. V tu chvíli mu paprsek projasnil zrak a on znovu spatřil svět. Odvážný mladík si za to vysloužil polovinu království.

Petr sice zbohatl, ale toužil po jediném – získat svou milovanou, mladou kněžnu. Vydal se tedy znovu na cestu. Když doputoval do rodného kraje, všude bylo slyšet hudbu, výskot, salvy slávy. Domy byly vyzdobené a lidé oblečení ve svátečních šatech. To proto, že se kněžna měla každou chvíli vdávat. Petr neváhal – před chrámem, kde se měla konat svatba, vytáhl krásné šaty z oříšku, rychle si je oblékl a vstoupil dovnitř. Posadil se a čekal, až jeho milovaná dorazí k oltáři. Její cesta k němu byla trnitá, kněžna kráčela jako bez ducha, bledá, smutná, sotva se držela na nohou.

Jakmile však spatřila nečekaného hosta, srdce jí zaplesalo. Nechala ženicha samotného u oltáře a vrhla se do náruče svému Petrovi. Starý kníže si nechal oba milence předvolat do svých komnat, aby mu vysvětlili, co to má znamenat. Petr k němu přistoupil ruku v ruce se svou vyvolenou.

„Čím světlejší je světlo Slunce, tím blíž nad našimi hlavami pobývá a tím víc hřeje. Čím tmavší je, tím dál od nás svítí, a proto hřeje méně,“ řekl knížeti. Pak mu vypravoval, co všechno během putování zažil. Stařec si uvědomil, že lepšího ženicha by pro dceru těžko hledal, a dal mladé dvojici požehnání. Brzy se znovu strojila veselka, tentokrát už ale byli oba novomanželé nevýslovně šťastni.

Enšpígl

Enšpígl se narodil chudému páru. Byl to veselý kluk s dobrým srdcem. Rodiče ho kdysi vzali do cirkusu a on uviděl provazolezce, jenž ho tak okouznil, že se rozhodl naučit se jeho řemeslu. Trvalo to dlouho, ale Enšpígl se opravdu naučil chodit po provaze. Jednou slíbil kamarádům, že jim uspořádá představení. Přes potok mezi stromy natáhl lano a ukazoval své kousky. Zlomyslní chlapci však najednou provaz odvázáli a chudák Enšpígl spadl do vody.

Dlouho se na přátele nezlobil a slíbil, že brzy představí ještě lepší podívanou. Kluci se dali zlákat a nic netušíce opravdu přišli. Malý artista si od nich vyžádal střevíce pod záminkou, že je potřebuje pro

představení. Chlapci zuli boty a podali je Enšpíglovi. Ten je obratem naházel do potoka a bavil se tím, jak je kluci ve vodě loví.

Od té doby se stal z malého provazolezce také šprýmař, kterého bavilo nevinně škádlit lidi. Když vyrostl, vydal se do světa. Přišel do neznámého města plného nadutých učenců. Rozhodl se, že si z nich udělá dobrý den.

Nakráčel do nejbližší hospody a tvrdil, že je tak moudrý, že i osla dokáže naučit číst. Brzy se zvěsti o něm roznesly po celém městě. Učení muži přišli za Enšpíglem a chtěli, aby jim dokázal, co povídá.

„Dokážu, vážení. Ale za každé písmeno, které osla naučím, dostanu pět tolarů,“ poručil si.

Pak odešel do hospodské stáje, vzal s sebou knihu s nepopsanými listy a na každou stránku napsal písmena Í a Á. Mezi stránky vložil oves a předložil dílo zdejšímu oslovi. Osel obracel listy jazykem, nacházel mezi nimi dobrotu a vesele hýkal.

Tak Enšpígl osla několik dní „učil“. Když však nadešel den zkoušky, nedal oslovi mezi stránky knihy oves. A osel? Ten, hledaje dobrotu, zuřivě obracel jazykem listy a hýkal své „í-á, í-á“ na celou stáj. Učenci nevěřili vlastním očím. Vyplatili svému kolegovi z cizích krajů deset tolarů, ale trvali na tom, že osla naučí i další písmena.

Toho už se ale nedočkali. Enšpígl je zanechal na pospas jejich nabubřelé pýše, a sotva měl příležitost, sbalil vydělané tolary a spěchal domů. Tam už si z nikoho utahovat nemusel. Znovu oprášil provazolecké umění a bavil své sousedy veselými kousky, dokud mu na to síly stačily.